

Péče o potápěčskou výbavu - příprava na příští ponor!

V tomto třetím ze čtyř článků pojednáváme o tom, jak zajistit, aby byla vaše výbava v dobrém a bezpečném provozním stavu tak, aby při návratu k potápění nedošlo k žádným neočekávaným nebo nepříjemným překvapením. I když vám tento článek poskytne základní informace, konkrétní postupy údržby najdete v příslušných uživatelských příručkách.

Výbavu si zkontrolujte

Pokud si po ponoru uděláte čas na vyčištění všeho, co jste používali, životnost a bezpečnost vaší výbavy se zvýší. Časem a používáním se však vše zhoršuje. Než něco vyměníte, nečekejte, až to selže nebo dokud to funguje alespoň částečně. Chcete-li mít jistotu, musíte svou výbavu kontrolovat pravidelně.

Pokud jde o ploutve, masky nebo cokoli, co má pásky nebo spony, hledejte trhliny a praskliny a zkontrolujte funkčnost. Zjistíte-li nějaké známky poškození nebo ztrátu funkce, příslušnou součást vyměňte. Navíc zkontrolujte těsnění masky, zda se někde nevyskytuje plíseň, zejména v místech, kde se sklo připojuje k těsnění. Tato oblast je náchylná k hromadění nečistot a špíny a může být obtížné ji vyčistit.

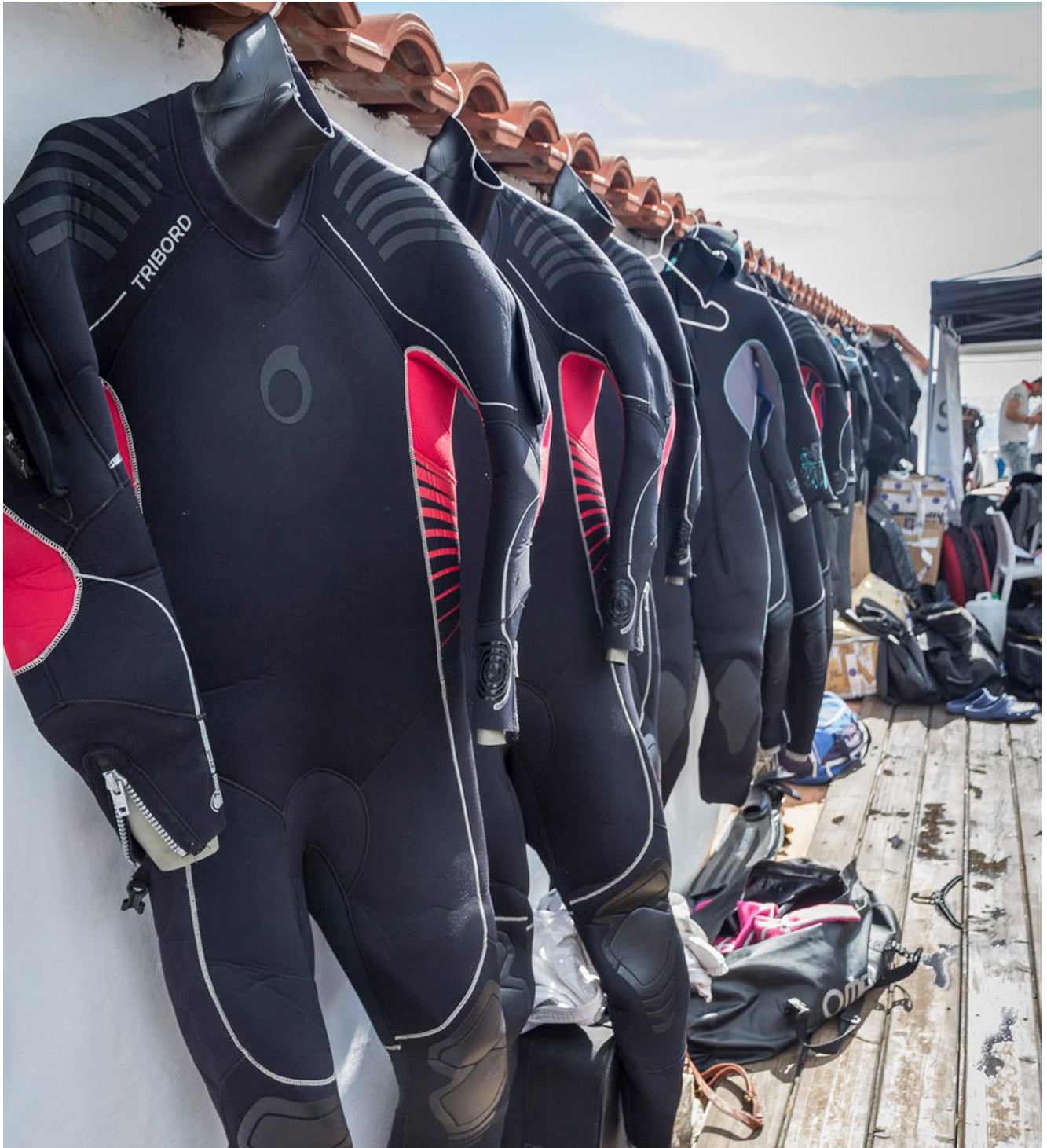

Naprosto zásadní je zkontrolovat, zda nejsou poškozené potápěčské obleky, jestli nejsou roztržené nebo děravé. Přesvědčte se, zda jsou švy v dobrém stavu. Zipy by měly být nepoškozené, jezdit hladce a měly by být pravidelně namazané voskem nebo olejem. V těsnění a manžetách se nesmí objevit trhliny ani

praskliny, protože by se mohly při natahování obleku na tělo roztrhnout, v případě suchého obleku pak působit netěsnost.

Pokud se potápíte v suchém obleku, zkontrolujte ventily a všechna těsnění kolem nich, zdali nejsou popraskaná a jestli jsou v dobrém provozním stavu. Za tímto účelem připojte k ventilu nafukovací hadici a otevřete ventil. Ten byste měli aktivovat bez nadměrné síly a průtok plynu by se měl zastavit, jakmile tlak plynu povolí. Ujistěte se, že se hadice k ventilu snadno připojuje a od něj také lehce odpojuje. O-kroužek ve spojce by měl být namazaný silikonovým sprejem. Přepouštěcí ventily by měly správně odvětrávat, ale tady silikonový sprej nepoužívejte - mohl by způsobovat netěsnost.

Před začátkem potápěčské sezóny se „studenou vodou“ patří k dobrému zvyku oblek nafouknout, zablokovat těsnění a počkat 15–20 minut, abyste zjistili, zda zůstává plně nafouknutý. Je to také vhodná příležitost zkontrolovat pojistný ventil, zda funguje správně.

A totéž platí pro kompenzátor vztlaku (BCD). Doporučujeme jej nafouknout až do takového tlaku, při kterém se zaktivuje prepouštěcí ventil, a poté počkat 15-20 minut, abyste zjistili, zda kompenzátor zůstává nafouknutý. Pokud má kovové kroužky nebo spony, neměly by vykazovat známky koroze a rovněž zkontrolujte, zda nejsou opotřebené popruhy.

Zvláštní pozornost vyžadují regulátory a hadice. Důkladným vyčištěním regulátoru po ponoru předejdete většině problémů, ale ujistěte se, že funguje správně. Začněte kontrolou hadic. Měly by být v dobrém stavu bez známek poškození, trhlin, prasklin, odřenin nebo vypouklin. Rovněž zkontrolujte opletené hadice, zda nemají uvolněné vnější ovinutí. Stlačováním hadic postupně po celé jejich délce zjistíte jejich pružnost. Jakákoli změna odporu při stlačení některého místa může naznačovat možný problém. Rovněž se přesvědčte, zda není na hadicových spojích usazen vodní kámen, ten se dá odstranit běžným octem nebo jakýmkoli odvápnovacím prostředkem na bázi kyseliny citronové. Mnoho potápěčů používá chrániče hadic, které však mohou vést k usazování solí, nečistot nebo vodního kamene pod nimi. Nezapomeňte občas odsunout všechny kryty a v případě potřeby je vyčistit.

Po kontrole hadic můžete začít s prohlídkou dalších součástí týkajících se druhé fáze. Náustek by neměl mít žádné zářezy a skusové podložky by měly být v dobrém stavu. Výdechový port by měl být pevně spojený s náustkem. Pokud je k dispozici knoflík pro regulaci dýchacího odporu, měl by se snadno otáčet. Během druhé fáze by nemělo být možné vdechovat, pokud se tak neděje pod tlakem; jestliže lze nasávat vzduch, existuje nějaký problém s membránou. A pod tlakem také vyzkoušejte tlačítko určené k pročišťování, ale neberte to jako možnost, díky které by se dal vynechat test na bezproblémové dýchání.

Pomocí regulátoru byste měli několikrát vdechnout a vydechnout a tak zkontrolovat jeho funkčnost. Poslouchejte, zdali zvukem neodhalíte nějaké syčivé zvuky. Pokud něco uslyšíte, pokuste se určit zdroj. Může to znamenat např. prasklý O-kroužek v jednom ze spojů nebo fitinků. V první fázi neexistuje na regulátoru mnoho věcí, které by se měly, tedy kromě netěsnosti, zkontrolovat. Před připojením regulátoru k ventilu lahve se však vždy ujistěte, zda jsou O-kroužky na regulátoru a ventilu v dobrém stavu. Nakonec nezapomeňte zkontrolovat tlakoměry. Ukazují správné hodnoty?

Jako potápěč používáte i další součásti výbavy, které je třeba pravidelně kontrolovat, někdy i těsně před ponorem. Patří sem šnorchl (zkontrolujte náustek a výdechový ventil), bójka pro označení místa ponoru potápěče (DSMB), bezpečnostní souprava, nůž nebo jiný nástroj řezání šňůr, a také se ujistěte, zda jsou baterie pro elektronická zařízení dostatečně nabité.

Musím si kontrolovat výbavu, když vždycky provádíme vzájemnou kontrolu kolegy potápěče?

Bohužel to je často jediný případ, kdy potápěč zkontroluje svou soupravu i soupravu svého kolegy. Během této kontroly můžete také zjistit problémy, ale rozhodně by se tak neměly nahrazovat pravidelné kontroly údržby popsané výše.

Co dělat, když zjistím nějaký problém?

Pokud zjistíte nějakou závadu, např. prasknutý náustek, porušené těsnění, netěsnící regulátor nebo „podcházející“ ventil, ihned tomu musíte věnovat plnou pozornost a péči. Doporučujeme, abyste ve své potápěčské sadě s sebou vozili některé důležité náhradní díly, včetně náustku, řemíneků, O-kroužků a baterií, ale také lepidlo na neopren, silikonový olej a mazadlo i vosk na zipy. Díky tomu si budete moci provést drobné údržbářské práce sami. Zjištění, že něco nefunguje správně až těsně před ponorem, může znamenat skutečný problém. Taková situace by vás mohla připravit o chystaný ponor nebo, a to by bylo ještě horší, byste se mohli rozhodnout ponor stejně uskutečnit, čímž byste ohrozili sebe i svého kolegu.

Co dalšího bych ještě měl nebo mohl udělat?

V závěrečném článku této série probereme, kdy budete muset zavolat servisního technika. Navíc je dobré vědět, že mnoho organizací nabízí speciální kurzy na téma důkladného pochopení potřebné potápěčské výbavy a její správné údržby. Nestálo by za to, přihlásit se v zimě na nějaký takový kurz?

Doporučuje se, aby potápěči učinili zvláštní opatření, včetně dezinfekce své scuba výbavy, jen tak mohou zabránit rozšíření COVIDU-19. Více informací získáte v článku: [COVID-19 : Prevence a doporučení pro potápěčskou komunitu](#)

2. část: [Potápěčská výbava a zdraví. Oplachování a čištění potápěčského vybavení](#)